

باغ شب‌نمای ما

اکبر رادی

بنای ما در این نمایشنامه آن بوده است که سیمای یک عصر بی‌فطرت خاکستری را با ورزش الگوهای کلامی آن (به یاری نشانه‌ها) ترسیم و تازه کنیم. که صرف نظر از بیگانه‌ساری ریخت‌های زبانی، شاداب، جوشندۀ با انرژی است. و شاید که روی صحنه کمی هم جذاب بیاید.

این نمایش به عصر قاجار بر می‌گردد و شخصیت‌هایی چون ملیجک، شاه، اعتمادالسلطنه، ائیس‌الدوله، فخرالدوله ماستکی. حوردکی، نایب کریم و... در آن حضور دارند.

و بهره‌ای تام و تمام برگرفت.

هنر در کنار انسان، عرفان، دین و اجتماع است که قابل درک عمیق است. دور از حضور تاریخی - انسان‌های جدا مانده از اصل خویش نمی‌توان سخن از هنر به میان آورد. اصلاً هنر با احوالات و غربت خاکی آدمیان آفریده می‌شود و بستراجتماعی است که توزیع و دریافت می‌شود. به تعبیر دیگر تأثیر و تأثیر زمین و آسمان است که هنر کاملی به وجود می‌آورد.

کتاب شامل شش فصل است که هر فصل خود به چندین بخش تقسیم می‌شود فصل اول شناخت انسان، که به طور کلی شناخت هنر، زیبایی، مذهب و عرفان را منوط به شناختن انسان می‌داند.

فصل دوم: کلیات زیبایی‌شناسی است که شامل زیبایی، احساس زیبایی و مبحث فرم و محبت در زیبایی‌شناسی است.

فصل سوم شامل ادبیات‌اعم از قومی و جهانی و همین‌طور صفت بارز ادبیات مدرن، شعر و موسیقی و رسالت شاعر

فصل چهارم، مفهوم هنر و ابعاد آن که شامل نظرات ارسطو، افلاطون، برگسون، تولستوی.

فصل پنجم، هنرها شامل تراژدی، درام، رقص، معماری، نقاشی و...

فصل ششم: خویشاوندی هنر، مذهب و عرفان، شامل مباحث احساس عرفانی اشراق، هنر، مذهب و فلسفه و در پایان فهرست اعلام، منابع و مأخذ آورده شده است.

باغ شب‌نمای ما [نمایشنامه]

نویسنده: اکبر رادی

تهران. انتشارات نیلا، چاپ اول ۱۳۷۸

۹۵ صفحه: قیمت ۴۵۰ ریال.

باغ شب‌نمای ما تازه‌ترین نمایشنامه اکبر رادی را پیش رو داریم، رادی در مقدمه کوتاهی بر این اثر خاطر نشان

کتابخانه بیان دایرۃ المعارف اسلامی

تصویر است و در انتهای کتاب چندین نمونه از تابلوهای مشهور در قطع کارت پستال و به صورت رنگی کتاب را آراسته است.

انسان دوستی و هنر
نویسنده: ولادیسلاو زی من کو
ترجمه: جلال علوی‌نیا، انتشارات محور
چاپ اول تهران، ۱۳۷۸، ۱۷۵ صفحه، همراه با ۲۲ تابلو
رنگی
قیمت: ۸۰۰ تومان

مجموعه آثار نمایشی
و بیلیام شکسپیر «جلد دوم»
ترجمه: دکتر علاء الدین بازارگادی
تهران، انتشارات سروش، ۱۳۷۸، ۱۴۰ صفحه
بها، با جلد شمیز ۳۰۰۰۰ ریال با جلد گالینگور ۳۳۵۰۰
ریال

هنر شکل معینی از آگاهی اجتماعی است و هدفش انعکاس درست و دقیق واقعیت و کارکردش بهره‌گیری از ثمر شناخت در عمل است.

و بیلیام شکسپیر نمایشنامه‌نیس بلند آوازه و چهره تابناک عرصه ترازدی، کمدی و نمایشنامه‌های تاریخی عصر الیزابت شاید بیش از هر شخصیت ادبی مغرب زمین کانون توجه بسیاری از محققین، هنرمندان و معتقدان و نیز مخاطبان عام بوده است.

تجربه تاریخی نشان داده که هنر راستین نه تنها همواره در جهت واقع گرایی تکامل یافته بلکه در همه دوران‌ها و در همه سرزمین‌ها مبتنی بر سنت انسان دوستی بوده است.

در سال ۱۶۱۶ که شکسپیر دیده از جهان فرو بست تنها چهارده نمایشنامه از او انتشار یافته بود و نخستین مجموعه آثار وی دقیقاً هفت سال پس از مرگش در انگلستان چاپ شد. در ایران بیش از نیم قرن است که دوستداران ادبیات نمایشی با ترجمه آثار این نابغه تئاتر به طور پراکنده آشنا شده‌اند.

تعريف بالا در پیشگفتار کتاب می‌خوانیم و اینکه هیچ کس نمی‌تواند اشتغال هنر همه دوران‌ها را به انسان انکار کند. چه آنها که انسان را ترسیم کردند. به ژرفنای روان انسان رخنه کردند، تصویر گسترده‌ای از حیات اجتماعی او ارایه دادند به تضادها اشاره کردند، کار و محیط طبیعی او را ستودند. و چه آنها که قدرت خلاق انسان، رؤایه‌های شاعرانه و جسوارانه و یا مهارت دست‌هایش را که در خدمت قلب و ذهنش بودند

اما لازم بود که مجموعه آثار او در دسترس علاقه‌مندان بخصوص دانشجویان تئاتر قرار می‌گرفت. کتاب حاضر جلد دوم مجموعه آثار نمایشی و بیلیام شکسپیر که پیش‌تر شماری نمایشنامه‌ها را در جلد نخست به چاپ رسانیده بود اکنون جلد دوم پس از بازنگری، چهارده نمایشنامه از مهمترین نمایشنامه‌های شکسپیر را همچون هاملت، اتللو، مکبث، لیرشاه، آنتونی و کلنویاترا، تیمون آتنی، کریولانوس، توفان، پریکلس، داستان زمستان، سیمبلین.

تجلیل کردند. همگی به هر حال از انسان سخن گفتند و محبت و احترام خود را به او ابراز داشتند. هنر هر عصر جنبه‌های مختلف انسان را ارزیابی می‌کرد. ولی همیشه در صورتی که هنری راستین بود هدفش فرد مذوقی در خود فرو رفته نبود بلکه انسان به عنوان موجود اجتماعی بود، هر چند که این هدف را در گذشته یک جانبه، ناقص یا به طور غیر مستقیم بیان می‌کرد. در هر حال آنچه که همه دوره‌های هنری را به هم پیوند می‌دهد سلسله ارمغان‌های میراث انسان دوستی است.

کتاب علاوه بر یک پیش‌گفتار فصل‌هایی با عنوانی انسان دوستی و هنر، سنت انسان دوستی در هنر، چند اصطلاح هنری واژه‌نامه و فهرست اعلام است. کتاب

گرانقدر قابل تحسین است.

فصلنامه تئاتر

و پژوهش‌های تئاتری

شماره مسلسل ۱۸ و ۱۹ - دوره جدید

بهار و تابستان ۱۳۷۸

تهران، انتشارات نمایش، مصور - ۳۰۰ صفحه قیمت
۷۰۰ تومان.

آخرین شماره فصلنامه تئاتر را پیش می‌داریم. با مطالبی تحت عنوان منشاء درام در ایران از جلال ستاری، تکیه دولت، عایات... شهیدی تعزیه مدرن یا سنتی به قلم صادق همایونی، مبانی مضحكه و اسباب خنده از داده فتحعلی بیگی، یک جفت گیوه ملکی و یک جلد شاهنامه فردوسی، از تقیان - درویش نژاد. تئاتر ارمنیان در آذربایجان به قلم آندرانیک هویان. سنگزی به قلم محمدعلی رجایی زفره‌ای. واژه‌نامه نمایش در سفرنامه سیاحان ایرانی از فرامرز طالبی، همراه با کتاب‌شناسی تئاتر و خلاصه مقالات به زبان انگلیسی.

کتاب شامل سرمهقاله‌ای از حسین سلیمی است که در آن چنین آمده: درباره جایگاه سنت و آیین در زندگی نوین انسان دیدگاه‌ها و نظریه‌های متفاوتی وجود دارد. پاره‌ای از متفکران نوآندیش معتقدند که سنت و آیین در مقابل فرهنگ به معنای نوین آن قرار دارد و به نوعی مرحله سنتی، مرحله‌ای مقابل فرهنگی در یک جامعه است. در این دیدگاه فرهنگ برآمده از مدرنیته و دوران جدید تمدن بشری است و شخصهای اصلی آن مانند هنرهای مدرن آموزش و پرورش، رسانه‌ها، نگاه نوین به انسان و... همگی منبع از اندیشه و جایگاه اجتماعی انسان جدید است. در حقیقت بر اساس این دیدگاه سنت و آیین مشخصه‌های جوامع ما قبل مدرنیته است که کار و پژوه آنها در جامعه قدیم همان کارکرد فرهنگ در جامعه

جدید بوده است. لذاست که باقی ماندن سنت‌ها و آیین‌ها در جامعه نوین تنها در شرایطی امکان‌پذیر است که بتوانند خود را در قالب جدید اجتماع و فرهنگ نوین فرار دهند و به عبارت دیگر با روح جامعه نو و انسان نو منطبق گرددند. در این صورت سنت و آیین نیز به بخشی از فرهنگ جدید تبدیل می‌گردد که البته برگرفته از عادات و رسوم و تاریخ آن جامعه است.

نقاشی ایرانی
نوشته: شیلار. کن‌بای
مترجم: مهدی حسینی

- ۱- ابزار و مصالح نگارگری ایرانی
 - ۲- نگارگری ایران در دوره ایلخانان. آل اینجو.
 - ۳- مظفریان. جلایریان
 - ۴- قرن هم هجری: وفاق و فیضان
 - ۵- برآیند با شکوه
 - ۶- نگارگری در دوره صفوی
 - ۷- رخوت و رکود
 - ۸- نفوذ شیوه های اروپایی
- کتاب را بالغ بر پنجه تصویر مزین کرده است.

تهران، دانشگاه هنر چاپ اول ۱۳۷۸، مصور، ۱۲۶ صفحه، قیمت: ۲۵۰۰۰ ریال

نگاره های سنتی ایران مثل یک دنیای کوچک از گل های همیشه بهار، همراه با نسیمی فرج بخش و انسان های با وقار و نور تابناک بیننده را به تفرج و نشاط هر چه بیشتر دعوت می کنند. این نگاره ها در او جشنان تنها یک داستان را به تصویر نمی کشند. بلکه به تپه ها و حیوانات، ابرها و درختانی که صحنه داستان را پر کرده اند، دمی مسیحیانی می بخشند.

بعدها، در قرن یازدهم هـ. ق نگاره پردازی جای خود را به تک چهره پردازی داد و انسان مقام شایسته ای در نقاشی ایران پیدا کرد. ولی نگارگران ایرانی متعلق به هر نسل و سیاقی پیوسته مفهوم خاص خود را از تصویر ارایه کرده اند. کتاب نقاشی ایرانی به طور اجمال تاریخ نگارگری ایران را از قرن هفتم تا سیزدهم هـ. ق مدون کرده است.

کتاب علاوه بر مقدمه به عنوانین زیر می پردازد

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتمال جامع علوم انسانی